

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:

Fölvétetek árszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivatalban, Susak (Glavanház), továbbá Goldberger A. V. Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetői irodájában Budapest, Váci utca, Oppelk B. néi, Bécs, Stubenbastei N. 2

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1892 április 10

Megjelenik minden vasárnap

10 Aprile 1892

Az új fiumei kormányzó.

Fiume ápril 10.

Fiume újonnan kinevezett új kormányzója, ma veszi át Gróf Zichy Ágostnak örökét, a díszes kormányzói méltóságot.

Magyarország zászlósurai, főméltóságai között lehetnek sőt vannak is rangra nézve magasabb állások, de oly ritka szép és különleges hivatás csak kevés állásban kínálkozik a haza nyilvános szereplőinek, mint a fiumei kormányzói állás betöltésében.

Fiume, mint a koronának elválaszthatlan része egy kis külön világ, mely úgyszólván mindazon tevékenységek elé nyitja meg kiesiben azt a működési teret, mely egy ország felelős vezetőjére nagy arányokban hárul.

E körülmény már magában véve kidomborítja némileg a kormányzói állás fontosságát, s eléggé igénybe veszik tudását, helyes érzékét, és tapintatosságát.

Az alkotmányos éra beköszöntése óta sok üdvös intézmény létesült már Fiumében. Az alapvetők: gróf Zichy József és gróf Szapáry Géza kormányzósága alatt megkezdett nagy fontosságú intézmények ma már a magyar közügyek szolgálatában állanak; magyar vasutak közvetítik egyre nagyobb mennyiségben az árut Fiume és anyaország piacai között, magyar tengeri gőzhajók közlekednek a vílágtenger különböző kikötőibe, emancipálva magukat az idegen hajók nyúga és nyomása alól.

Ezeket kívül számos oly intézmény keletkezett úgy az anyaországban mint a kikötő városban, melyek nemcsak a magyar tengeri kereskedelmet emelik és fejlesztik, de olyanoknak is nagy száma, melyek a magyar kormányzatnak nagy kulturális haladásáról és érzékéről tesznek taubizonyosságot.

Az eddig létesült intézmények mellett és ezek gondos fejlesztésén és ápolásán kívül, még annyi teremteni való van a kikötővárosban, hogy a legambiciozusabb kormányfő is a legtagasabb térre talál az önértetes működés kielégítésére. Nagy és az utókor hátlárára érdemes munkát végeztek az új alkotmányos éra kormányzói, de a most következő időszak

kot mi az eddigiekénél is fontosabbnak tartjuk; az új kormányzóra nehezebb feladatok várnak; az ő munkája már megoszlik az uttörő, és a reformeré között, ki a mellett, hogy luvatva van új dolgákat is teremteni, hivatva van az új intézményeket, a már meglevő intézmények keretébe akként beilleszteni, hogy azok egymást kiegészítve Fiume jövőjét biztosítsák s a magyar tengeri kereskedelmet az azt megillető pozíra emeljék.

És e célok elérésére a fiumei kormányzónak nem egy tényezővel kell számolnia. Számolnia kell nemcsak mindazokkal a hazai faktorokkal, melyek a magyar tengeri kereskedelem fölvirágzására első sorban befolyással vannak, de számot kell vetnie mindazokkal az érdekekkel, melyek kívülről is erősíteni vannak hivatva a magyar tengeri kereskedelmet. Latba kell vetnie végre magát Fiumét is, mely e nagy érdekeknek gyújtópontját képezi.

A nagy föladatak megoldása azonban még sem lesz oly nehéz munka, mely keményebb akadályokba ütközhetnék.

Az új fiumei kormányzónak kiváló munkaerők állanak rendelkezésére, kiknek bizonyára egyik nagy gondjuk lesz, hogy a kormányzó és a fiumei közélet közt helyreállt harmonia minél inkább fejlesztessék.

Az egységes, és békességes működésnek üdvös eredményei gyorsan fognak mutatkozni. Egykét helyes intézkedés a közjó érdekében állandosítani fogja azt a ritka lelkesedést, melyet kormányzónk a mai fogadtatásnál Fiume népe részéről tapasztalt.

A nemzet, a város, sőt bátran állithatjuk, hogy a külföld szeme is érdeklődéssel tekint a kormányzónk jövő működésére.

Mi már előre is fényesnek tartjuk azt, mint a mai napot, melyen örömrivalgással fogadta őt a város lakossága. A megzavart nyugalom után a béke óltalma alatt folyni fog a serény munka, melyhez nemzeti ügyünknek minden igazi barátja tiszta szívből kíván sikert, és a munka és az igazságosság által jól kiérdemelt dícsőséget.

A vízi-sport s az új es. és kir. yacht-raj.

Írta: Reményi Antal.

A vitorla sport mai alakjában újabb keletkezési. Az első vízi-sport klub 1720-ban alakult meg Corfuban, Irlandiában. 1815-ben pedig megalakult az első yacht-klub Angliában Royal Yacht Squadron név alatt, mely máig az első helyet foglalja el klub-testvérei között.

Ismeretesek a számos yacht-versenyek Anglia déli tengerpartjain, Caves mellett, azután az évenként a husvét előtti szombati napon a Themse hullámain Putney és Mortlak között megtartatni szokott regatták, melyekben az oxfordi és cambridgei egyetemek hallgatói nemes versenyben küzdenek egymással a díjért. Amde a győzelem csak nélkülözések árán vívható ki. Az említett versenyző csónakok crew-jai (legénysége) főlöleg testi súlyt nem hordhatnak, ellenkezőleg kötelesek testüket minden tekintetben idomítani és edzeni. És épen ebben fekszik a sportnak erkölcsi és szellemileg érezhető hatása, mert a mint már a költő is éneklé; csak az, aki saját testét tudja megzabolázni, képes az oroszánt legyőzni.

A sport járóművek két főcsoportra oszlanak: 1. szor gőz illetőleg vitorla-yachtok és csónakokra; 2. szor pedig evező járó művekre. Voltaképen a gőz sportnak csak közvetve lehet helyt engedni a vízi sport nemei közt, miután itt az érzésten gép aránylag biztosan hajtja előre a jároművet, a hol nem kell egész valónkat latba vetni, hogy a tomboló elemeket akaratunknak alá vessük. Csak a felséges tenger élvezetében áll fenn közössége a vízi-sporttal és inkább csak korosabbaknak való.

A vitorla sportnak kettős a célja, mely egymást kiegészíti, t. i. a «racing» és a «cruising»; a «racing» alatt értjük azon törekvést, hogy teljes erőnk latba vételével a regattán, minden megengedett eszközök alkalmazása mellett — a kitűzött cél eléréséig — a «cruising» alatt pedig a kegy- vagy utazási vitorlázást. A «racing» vagy versenyvitorlázás a regatta egyesületek által megjelölt háromszögű regatta pályákon történik, hogy így a járóműveknek vitorlázási tulajdonságaik különböző vitorla-állások mellett érvényesülhessenek.

Kérdést sem szenved, hogy egy a racing — mint a cruisingnak meg van a bája, hogy egymást kiegészítik és hogy szükségesek a sport felvirágoztatására. Legészserűbb a vitorla-sportot kcsiben kezdeni és pedig a cruising gal, törekedni kell azon, hogy különösen az ifjúságot a vitorlázással való kedvtöltésre serkentsük és megedjük. Épen a kis vitorlás, a ki kicsi sajkájában tapogatózva tanulta meg a szelk és vitorlák helyes felhasználását, szolgáltatja azután a sport nagyobb kiterjesztésére való anyagot.

A «racing», a versenyvitorlázás, ugyanis elmaradhatatlan következménye, mert a ki egyszer a vitorlázást saját kedvtöltésére egy darabig űzte, a ki megszerzte a szükséges ismereteket és a megkívántató kézi- és műfogásokat ellenállhatlan ösztönt érez arra megkísérleni

egyszer a «racing»-ot is, hogy megmússa, mit tanult. Tévednek azonban azok, a kik azt hiszik, hogy az, a ki nem tengerparti lakos, vezetés és alapos oktatás nélkül a vitorlázást egy könnyen megtanulhatná. Bizonyára érdekel bir azon körülmény, hogy az amerikai yacht-kluboknak majdnem mindnyája katonai szervezettel is bir, hogy a kommodor (a klub tagjai által választott főparancsnok), hogy példát mondjak, alapszabályszerűleg azon joggal bir, hogy ha ő a klubhoz tartozó valamely yacht mellett elhalad, az nekie bizonyos vitorlák bevonása által katonailag tisztelegjen.

A yacht vitorlázásnak ezen habár csak vázlatos körvonalokban való megismeretése után bizonyára érdekelni fogja olvasóinkat, hogy Polóban immár nemcsak, hogy megalakult az első tengeri yacht-klub a monarchiában, hanem minden tétovázás nélkül azonnal hozzá is látott nemes feladata megoldáához. Elén áll *Károly István* főherceg. Az újonnan megalakult sport-klub védnökségét a király elfogadta, ezzel is jelezni kívánván a fontosságát melyet, a tengeri yacht-ügynek tulajdonít. Kétségtelenül nagy házagot pótol és mindenütt hathatós eszköznek bizonyult a *legfontosabb nemzetgazdasági tér*, a tenger iránti érdeklődés fejlesztésére, s a hajó építő-művészet fejlesztésére. Úgyes, edzett tengerészeket képez. Franciaországban ez idő szerint a magán yachtok száma 915, Angliában 3110, az Egyesült-Államokban meg épen 3850, s újabban Németországban is igen kifejlődött. A király védnökege s az uralkodó család egy tagjának vezetése alatt a «yacht-klub», tekintettel Magyarországra, dualisztikus álapon alakult meg. A király a yacht rajnak a «császári és királyi» címet adományozta, rendkívüli, az angol Royal Yacht Squadron által lert előjogokhoz hasonlókkal ruházván (lat a klubbot. Magyar tagjai megkülönböztető jelvényekben a magyar címet és a Sz. István koronát viselik, míg az eszták tagok a császári sást és koronát jogosítvákat viselni.

A klubnak nagy előnye: válik az is, hogy hajók a polai arzenál kikötőjébe díjtalanul fognak elhelyeztetni és biztos védelmet találni, a mi által igen tetemes költségektől kíméltetett meg. A klubnak már is 180 alapító tagja van, köztük Ferdinand toszkánai nagyfejedelem, Jenő, Lipót, József és József Ágoston főhercegek, a walesi herceg, Bourbon Róbert és Henrik, a monacói fejedelem, a Braganzai és Leuchtenbergi hercegek, stb. A kommodor, mint már említettük, Károly István főherceg; Magyarországról részéről a tisztú személyzet ez idő szerint a következőkből áll: alkommodor Coburg-Góthai Fülöp herceg, ellenkommodor Andrassy Géza gróf. Választmány tagok: Eszterházy Mihály gróf, Szarvady Sándor, Jogtanácsos: e sorok írója. Tiszteletbeli tag: Baross Gábor m. kir. kereskedelemügyi miniszter. Magyarországból alapítók: Bathányi, -Strattmann Ödön herceg, Vay Miklós báró, Pallavicini Sándor ögróf, Eszterházy Mihály és Miklós grófok, Pallini Inkei Imre báró, Wahrmann Rikárd, Horthy Miklós cs. és kir. sorhajózáslós, Dreher Antal, Biedermann Turony R. Bartakovits Árpád stb.

A klub leghelyesebb úton járt, midőn

tevékenységét egy nemzetközi vitorla regatta rendezésével kezdte meg. Több angol és egyéb nemzetiségű vitorla-yacht jelentette be részvétését, melyek a nizzai nagy nemzetközi regatták befejezése után egyenesen Pólába jönnek. Ezen erre való tekintettel tüzte ki a cs. és kir. yacht-raj bizottsága a regatták megtartásának idejét április 8. és 9. re. A regatták részint a Póla melletti partok mentén, részint a pólai hadi kikötőben tartatták meg.

Az útra Triesztből Pólába valamint a regatták befejezése után onnan Abba-ziába és Fiuméba (a hol 11. én lesz a megérkezés) a résztvevőknek és vendégeknek a Lloyd társaság egyik legnagyobb és legpompásabb gőzöse, a „Poseidon”, áll rendelkezésükre.

A yacht-klub bizottsága nem mulasztott el semmit a maga részéről, hogy a regatta ünnepélyeket minél érdekesebbé tegye és általában nagy érdemeket szerzett azzal magának, hogy a legnemesebb és legférfiasabb sport ügyét nálunk felkarolta. Nekünk magyaroknak különösen ajánlatos a cs. és kir. yacht-raj ügyét melegen pártolni. Keressük fel minél gyakrabban a tengert, a hol még egyéb tekintetben is nagy feladat vár reánk. „Fortuna audaces favet.”

Az államsegélyben részesülő hajójáratok forgalmi eredménye.

A fiumei-anconai járatok.

A fiumei-anconai gőzhajójáratok áruforgalma f. évi február hóban a következő volt:

Kivitel Fiuméből Anconába: 13603.11 q. nyers cukor, 19.42 q. vasár, 200 q. ásványvíz, 103 q. liszt, 110.46 q. aczél, 1.50 qu. kétszersült, 8.54 q. butor, összesen 14046.03 q.

Behozatal Anconából Fiuméba: 124 q. zöldség, 7.11 q. bürök, 6.44 q. viasz, 44.98 q. aszfalt, 35.75 q. babér, 3.75 q. korál, 2.54 qu. bor, 0.52 qu. ásványvíz, összesen 225.10 q.

A múlt évi február havi forgalomhoz hasonlítva a forgalom 3,841.80 q.-val emelkedett.

Személy szállított Fiuméből Anconába 59, vissza 59, összesen 109.

A fiumei velencei gőzhajójáratok.

A fiumei-velencei gőzhajójáratok f. é. február havi áruforgalma a következő volt: Kivitel Fiuméből Velenczébe: 4893.47 q. tengeri, 300.50 q. tökmaz, 130 qu. keményítő, 866.57 qu. árpa, 101.09 q. buza, 2.25 q. vegyszer, 250 q. hal, 42.07 q. butor, 1.10 q. fehércemfe, 5 q. festéka, 3.23 qu. gasolin, 105 q. papiros, 197.54 q. szilva, 99.12 q. fűmaz, 15.15 q. bor, 207.60 q. épületfa, 0.17 q. faár, összesen 6972.26 q.

Behozatott Velenczéből Fiuméba: 56 q. gyékény, 185.40 q. bürök, 836.12 q. rizs, 27.38 q. csepű, 1.23 q. lókör, 1.12 q. faár, 25 qu. seprű, 152 q. bordó, 814.84 q. vasár, 18 q. kőolaj, 20 q. korpa, 6.06 q. sajt, 2.90 q. pamutár, 1029 q. bor, 11 q. festékföld, 104 q. kender, 34.91 q. olaj, 3.51 q. szappan, 1 qu. árpa, 36.83 qu. zsák, összesen 3366.20 q.

Az 1891. évi február havi forgalomhoz hasonlítva a forgalom 4759.61 q.-val emelkedett.

Személy szállított összesen 13.

Fiume a magyar parlamentben.

Budapest március 25.

A képviselőháznak a f. évi április 6-án megtartott ülésén Horánszky Nándor, Fiume kormányzati és politikai helyzetéről szólott; szerinte Fiume közjogi helyzete és hovatartozandósága minden kétséget kizáró módon meg van oldva az 1868. XXX. tez. 66. §-ában, a mely semmi újat nem alkotott, hanem

egyszerűen törvénybe iktatta azon legfelsőbb rendelet tartalmát, melyet Mária Terézia királynő 1779. április 23-án kibocsátott, hozzátevéen még, hogy ez Magyarországnak ősi jogát képezi. Ezen ügy tehát a kérdés ezen része, örök időre elintézt, teljesen bevégzett és megmásíthatatlan közjogi álláspontot képez, mert Magyarország területi integritásának álláspontjából sehol semmi körülmények között, épen a törvényesség álláspontjára helyezkedve, nem csak nem engedhetünk, hanem azt még vita tárgyává sem engedhetjük tenni. Azonban maradtak fenn bizonyos függő kérdések, a melyek kizárólag Fiume önkormányzatára és az ezzel kapcsolatos kérdésekre vonatkoznak. Én a magam részéről azt tartom, hogy semmi ok sem forog fenn arra nézve, hogy egy kormányzati uton a fennálló törvények keretén belül, mint törvényhozási uton. Magyarország törvényhozásának illetékességi körén belül meg történjék minden arra, hogy Fiume közjogi helyzetének megfelelő kormányzat és politika kövessék.

Részletesen kifejté ezután álláspontját a szónok, Megemlékezik a fiumei botrányokról is, egyebek közt ezeket mondva: Súlyos hibát követett el a t. kormány, mikor a múlt esztendőben látva és tapasztalva azt, hogy a tüntetések csiráját a horvát gimnázium képezi, sőt mint hallom, a tüntetések csiráját ez a gimnáziumi tanárok és tanítók; hogy midőn ezt látta, magára a fiumei provizoriumra helyezkedve, mely az ottani horvát gimnáziumot rendészeti és biztonsági szempontból a fiumei kormányzatra utalta, mondom, ezt a gimnáziumot nyomban be nem záratta. Ez egészen törvényesen a magyar állameszmének, a magyar államhoz való tartozandósnak, sőt az e tekintetben teljes odaadás megkívánhatóságának és nyugalomnak szempontjából is érvényesíthető lett volna.

A t. kormány ezt nemcsak elmulasztotta, de gyümölcseit maga a t. miniszterelnök ur is élvezte, midőn Fiumében volt, akkor, mikor ő felsége szintén Fiumében időzött, midőn tudniillik a kormányzóval együtt a csitaonicei előtt elkocsizván, kifütyültetett. (Szapáry Gyula gróf miniszterelnök tagadólag int). Bocsanatot kérek, ezt Fiumében mindenki tudja s ha a t. miniszterelnök ur ezt tagadja, akkor csak gyengeségéről tesz tanúságot, mert nagy líba e kérdést itt tagadni, ezzel szemben azonban a közvéleménynek kin mégis látni, hogy ez valóban meg is történt.

Miután Rosenberg Gyula képviselő megczáfolni igyekezett Horánszkyt az azt állítását, hogy a miniszterelnököt a királynak múlt évi látogatása alkalmából kifütyülték, szót emelt gróf Szapáry Gyula miniszterelnök.

A kérdés személyes részére, mondá gróf Szapáry válaszolni nem akarok, arra nézve pedig hogy a t. képviselő ur a kormányzó személyéről mily egyéni véleménynyel van, egyéni felfogás dolga, az iránt egymást kapacitálni nem fogjuk.

De a t. képviselő ur jónak látta azon kérdéseket is felhozni, a melyek a t. ház határozatai által már a múlt nyáron elintézt nyertek. De ha az ingerültség Fiumében azért, mert mint a képviselő ur mondja, a kormány nem járt el alaposan, ezen kérdésekben oly nagy volt, akkor ugyan miért nem adott Fiume a kormány iránt való elégtelenségének kifejezést most, mikor erre a legjobb alkalma volt, mikor nem a nemzeti párthoz tartozó képviselőt, a ki őket annyira pártolja, hanem a kormány és a többség iránt teljes bizalommal viseltető olyan képviselőt választott, a ki kijelentette, hogy a kormány által kifejtett programot pártolja?

A fiumei tüntetésekre vonatkozólag nem személyemet illetőleg, hanem esetleg, ha a magyar miniszterelnököt il letné, hogy a magyar miniszterelnököt lehetne sértetlenül kifütyülni vagy bármily sértő módon ellene tüntetni, kény-

telen vagyok azon felszólalás után is, a mely e tekintetben itt a szemtanu által történt...

Kénytelen vagyok azon nézetemnek adni kifejezést, a mit már a múlt nyáron is kijelenttem, hogy azon állítólagos inzultus a magyar miniszterelnök ellen nem történt meg, azért a képviselő ur ezen állítást határozottan visszautasítom és minden alap nélkül állításnak vagyok kénytelen kijelenteni.

A fiumei gimnáziumra nézve ugy állította fel a t. képviselő ur a kérdést, hogy az tisztán kormányzati és törvényhozási uton intézhető el. E részben téved a t. képviselő ur. Hivatkoztam már a múlt nyári felszólalásom alkalmával is arra, hogy a fiumei gimnázium ottmaradása be van véve a provizoriumba, én nem hiszem, hogy a képviselő ur azt gondolná, hogy a provizorium intézkedéseit egyoldalúan meg lehetne változtatni, mert ezek csak azon az uton melyen létesítettek, változtathatók meg. Különbö is mint már a nyáron is kifejeztem, ha jogilag ama felfogásban vagyok is, hogy a fiumei gimnáziumot a regnikoláris bizottságok megállapodása nélkül onnan elvenni nem lehet, de viszont politikailag lehetségesnek tartom e kérdés megoldását kapcsolatosan más ügygel, a mi nemcsak, hogy nincs kizárva, de lehet, hogy annak idején meg is fog történni. Ezek azok, a miket a fiumei helyzetre bátor voltam előterjeszteni.

Horánszky Nándor: Midőn egy oly helyzetről van szó, mint a minő Fiumében van, akkor a legkisebb jelensége annak, a mi — nem mondom, hogy a miniszterelnök ur személye ellen, mert lehet, hogy egyénileg nagyon szeretik, de a magyar állam ereje és hatalma ellen nyilatkozik, azt t. képviselőt meg kell figyelni és teljes erővel és hatalommal rendre kell utasítani. Ez az, a mit a t. miniszterelnök urtól vártam, nem pedig azon elozsok, a melyekkel ő az ottani tüntetéseket diachymuszoknak tartja.

A választások alkalmával ismételtén jötték hozzám Fiuméből felszólítások, hogy a nemzeti párt állítson képviselőjelöltet. (Egy hang jobbfelől: Hát akkor miért nem állítottak?) Annak is megvan az oka, hogy miért sőt előre is kijelentem, hogy nem is győztünk volna.

Jókai Mór: Savanyu volt a szőlő. (Derűtség jobbfelől).

Horánszky Nándor: De azt azután a közügy érdekében...

Elnök: Kérem a t. képviselő urat, hogy sziveskedjék a kérdésnél maradni.

Horánszky Nándor: Én csak a közbeszólásra kívánom megjegyezni, hogy annak talán Jókai Mór t. képviselő ur is örül, hogy Fiumében az állapotok annyira fejlődtek, hogy ott ellenzéki jelöltet kívánnak. Vagy nem?

Fiume érdekében állónak tartom azt, hogy minden időben a kormányhatalommal tartson.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök: A képviselő ur tehát fentartja azon állítását, hogy ott valami demonstráció történt, nem személyem, de a magyar miniszterelnök ellen. Kétségtelül áll az, hogy ilyesmi megtörténhetik, de ha megtörtént, mindenesetre hiba lenne az ha megtorlás nélkül maradt volna és legyen meggyőződve a t. képviselő ur, hogy ez a sérelem, ha az csakugyan megtörtént volna, kellő megtorlásban is részesült volna.

Horánszky Nándor t. képviselő ur, ismétlem, fenntartja ezen állítását és mit tud a mellett felhozni? Saját véleményét. Ezzel szemben mi két szemtanu állítunk, magam is azokhoz tartozom s azt hiszem, két ott lévő szemtanu nyilatkozata többet nyom, mint egy egyéni vélemény.

Gróf Batthyány Lajos kormányzónk megérkezése.

Gróf Batthyány Lajos kormányzónk f. hó 7-kén érkezett meg a Fiuméhoz közeltekvő abbaizai gyógyhelyre, hol a mai napon történt ünnepélyes beigtatása előtti napokat családjával együtt töltötte. — A kormányzót a mattuglie-abbaizai vasuti állomáson Szobovics Lajos m. kir. kormányzósági osztálytanácsos fogadta; a kormányzóval együtt megérkeztek neje és gyermekei, u. m.: 9 éves leánya Ella és 5 éves fiau Gyula. — A kormányzó az „Amália” villába szállott, melynek bejárata előtt Ciotta János polgármester, és Brelich Ernő városi főjegyző, t. tanácsosnok üdvözölték a kormányzót, miáltal az előbbi egy díszes virágcsokrot nyújtott át a grófnőnek. — Majd visszavonultak, hogy a polgármesterrel a fogadtatási ünnepélyre vonatkozó részleteket megbeszéljék.

A kormányzót üdvözölő hadihajó. A „Radetzky” cs. és kir. hadifregatt, már e hó 7-kén érkezett meg Fiuméba Rohrscheidt ellenadmirálissal, hogy a kormányzót a cs. és kir. haditengerészet parancsnoka nevében üdvözölje.

Fiume országgyűlési képviselője, gróf Batthyány Tivadar, a kormányzó megérkezése előtt szintén néhány nappal előbb érkezett meg Fiuméba, hogy a beigtatási ünnepélyen személyesen jelen lehessen, s a kormányzót újonnan elfoglalt méltóságában üdvözölhesse.

Gróf Batthyány Lajos fiumei kormányzó oly lelkesült és ritka szép fogadtatásban részesült megérkezése alkalmából, melyek méltán keltettek nagy hatást a kikötő városban.

Már az érkezést megelőzőleg nagyszámú rugó közönség gyülekezett, az Adamich térre, és az Adamich molóra, mely utóbbi helyen a hatóságok és testületek képviselői foglaltak helyet, — a következő sorrendben: a molonak a tenger felé eső részén a városi képviselőtestület tagjai élőkön Ciotta polgármesterrel foglaltak helyet, a többi részén egyéb a hatóságok és testületek küldöttei sorakoztak. — A hölgyek részére szintén külön hely volt főtartva.

A nagy érdeklődést, melyel a kormányzó megérkezése elé tekintettek élénken mutatta az ezekre rugó közönség, mely nemcsak az Adamich téren, s az Adamich molon gyülekezett, de a kikötő rakodopartjait is mindenütt sűrű csoportokban lepte el.

Midőn a „Deli” gőzös a kikötő előtt horgonyozó „Radetzky” gőzös mellett elhaladt, a fedélzetről ágyúlövések, s a legénység „hurrah” kiáltásai üdvözölték.

Alig érkezett a „Deli” gőzös a lobo-gókkal díszített kikötőbe, folhangzott a parton állók „éljen” és „evvivé” kiáltása, mely csak akkor szűnt meg, midőn az Adamich molóra kilépő kormányzót Ciotta polgármester üdvözölte; az üdvözölő beszédre adott válasz után ismét folhangzott az örömrivalgás. A kormányzó ezután Ciotta polgármesterrel díszfogaton helyet foglalt, s hosszú kocsisor kísérete mellett a gazdagon follobogózt utakon zenezóval vonult be a kormányzói palotába.

A beigtatási ünnepély.

A beigtatási ünnepély, mely a város-háza nagytermében déli 12 órakor nagy lelkesedéssel történt meg, méltán sorozható ama szép események közé, melyeknek a hazafias kikötő város, csak ritkán lehet szemtanuja.

Az ünnepségekről, tér és idő hiányában, csak lapunk legközelebbi számában közlünk részletes tudósítást.

Helgi

IV. Ferdinánd nagyherczeg látogatása...

Inszultát elnököt Fiume a f. évi ap. Horánszky állította, h. tás alkalm. niszterelnök. lyéről kifü. után az in. tás ünneps. hallottunk, ellenére is, ha ment vo. állítása, ha. egyébné. sénék. Ros. képviselő, k. ból, mint a. Fiumében i. állítását me. hatóbban m. litásnak a v. relnök, a k. volna el in. nul bizony. Egyébiránt s. ember, a ki. hogy a min. inzultáltak. kodása alát.

Fiumei t. ten. Fest A. tanár, jeles. közepiskola. szakszáltyá. fölolvastat.

A történelm. ban való okt. olvasót a je. jenezte.

Magyar. kultuszmin. méban magy. fel s hogy a. anyiskolat a. tosan hat o. méni előkelő. leányiskola. keiket eddig. kellett küldé.

Nagylelkű. Tivadar ors. perina Lőrin. ján 25 frtot. nyek részére.

A fiurnei. mia paranc. roly, mint l. napokban el. tetni. — He. vettkapitány.

A fiumei. fiumei alpesi. ló elnök vez. városba kirá. lók a megáll. május hó 8. horvát gőzh. gőzösen Fin. elindulás nap. meg. Az uta. Rómába, hov. kor érkeznek. baz Luigi ale. ardo pöntár. egyuttal kész. sebb fölvilág.

Ajándék. Dr. Gellertich. zője, a város. álló 4 munk. zsef volt fiu. két darab ar.

Első magy. Jenev Lajos. tója, márcziu. közgyűlés ált. lasztatott. Je. nagy érdeme. elért sikereit. hogy a közp.

Helyi és különféle hírek.

IV. Ferdinand főherceg toscanai nagyherceg. Abbaziából, hol édes anyját látogatta meg, e hó 7-kén kíséretével elutazott.

Insultáltak-e a magyar miniszterelnököket Fiumében. A képviselőháznak a f. évi április hó 6-kán tartott ülésén Horánszky Nándor a többi között azt állította, hogy a múlt évi királylátogatás alkalmával gróf Szapáry Gyula miniszterelnököt a horvát kaszinó erkélyéről kifütyülték, insultáltak. — Mitután az inszultusról, sem a királylátogatás ünnepségei alatt, sem azután nem hallottunk, a rég elmúlt események ellenére is, szinte érdekes újdonság számunkra ment volna a Horánszky képviselő állítása, ha ugyan nem bizonyult volna egyébként, mint ügyetlenül kidöntött mesének. Rosenberg Gyula országgyűlési képviselő, ki a királylátogatás alkalmából, mint az Adriatársulat jogtanácsosa Fiumében időzött, sietett is Horánszky állítását megcáfolni. Sokkal kézzel foghatóbban mutatta ki azonban ennek az állításnak a valótlanigát maga a miniszterelnök; a ki ellen ha valóban követtek volna el inszultust, úgy az megfoghatatlanul bizonyára nem maradt volna. — Egyébiránt széles e kikötő városban nincs ember, a kinek tudomása lehetne arról, hogy a miniszterelnököket, hol és mikor inszultáltak kifütyülték ki fumei tartózkodása alatt.

Fiumei tanár fölolvasása Budapesten. Fest Aladár fiumei főgimnáziumi tanár, jeles történetirőnk, az országos középiskolai tanáregyesület budapesti I. szakosztályának e hó 4-kén volt ülésén fölolvasást tartott. A fölolvasás tárgyát: *A történelemnek az egységes középiskolában való oktatása* képezte. A tudós fölolvasót a jelen volt hallgatóság megéljenzete.

Magyar kisdudó Fiumében. A kultuszminiszter elhatározta, hogy Fiumében magyar nyelvű kisdudót álltasson fel s hogy a négyosztályú felső magyar leányiskolát a jövő évtől kezdve fokozatosan hat osztályúvá egészíti ki; a fumei előkelő családok maguk kérték a leányiskola kiegészítését, mert gyermekeiket eddig Margburgba és Laibachba kellett küldeniök.

Nagylelkű adomány. Gróf Batthyány Tivadar országgyűlési képviselőnk, Superina Lőrincz városi képviselő utján 25 frtot küldött a drenovai szegények részére.

A fumei haditengerészeti akadémia parancsnoka, lovag Seemann Károly, mint hírlík, már a legközelebbi napokban ellentengernagyá fog kineveztetni. — Helyét Karber Emanuel korvettkapitány fogja ideiglenesen betölteni.

A fumei alpesi club Rómában. A fumei alpesi club, dr. Dall'Asta Szaniszló elnök vezetése mellett az olasz fővárosba kirándulást tervez. A kirándulók a megállapított terv szerint a f. évi május hó 8 kán indulnak el a magyarhorvát gőzhajózási társaság „Agathe” gőzcsónakjával Anconába, hova az elindulás napján esti 8 órakor érkeznek meg. Az utazást még az éjjel folytatják Rómába, hova másnap reggel 7.40 perckor érkeznek meg. A kirándulásra Gherbaz Luigi alelnöknél, és Klemenz Edoardo pénztárnoknál jelentkezhetni, kik egyúttal készséggel szolgálnak részletekben fölvilágosításokkal.

Ajándék a városi muzeum részére. Dr. Gelletich Miklós városunk közjegyzője, a városi muzeumnak 30 kötetből álló 4 munkát, továbbá gróf Zichy József volt fiumei kormányzót ábrázoló két darab arcképet ajándékozott.

Első magyar ájt. biztosító társaság. Jeney Lajos a társaság eddigi igazgatója, márczius 26-án megtartott rendes közgyűlés által igazgatósági tagnak választott. Jeney Lajosnak kétségkívül nagy érdemei vannak a társaság által elért sikerekben és ennél fogva az a tény, hogy a közgyűlés Jeneyt az igazgató-

ságba beválasztotta, csupán szolgálatainak kiérdemelt elismerésül tekinthető. A választáshoz nemcsak a megválasztottnak, hanem a társaságnak is szerencsét kívánhatunk.

A hatodik gyógyszerár ügye. A fumei hatodik gyógyszerár ügyét erősen szorgalmazza a várositanács. Dr. Pillepich városi főorvos, a város lakosságának szaporodására utalva, immár nélkülözhetlennek tartja a hatodik gyógyszerárt, s szükségesnek véli, hogy e régóta, huzodó ügy a kormány részéről is megoldást nyerjen.

A kereskedelmi muzeum Maltában. A magyar kereskedelmi muzeum maltai fiókját a minap meglátogatta Malta szigetének kormányzója egész hivatalos kíséretével. A muzeumban Köhen' osztrák magyar konzul és Wolff Géza, a maltai főmuzeum igazgatója fogadták a vendégeket s a kormányzó társaságában levő hölgyeknek magyar nemzeti színű szalagos bokrákat nyújtották át. A vendégek élénk figyelemmel nézték a magyar iparezikeket s több tárgyat vásároltak.

Öngyilkos pinczér. Az öngyilkossági esetek száma városunkban napról napra nagyobb lesz. A legutóbbi napokban a magyar-horvát gőzhajózási társaság „Croatia” nevű gőzcsónakján Zidar József nevű pinczér kötötte fel magát, állítólag azért, mert Triestben lakó édes anyja, nem akart neki pénzt adni adósságainak a kifizetésére.

Tengerészeti hírek.

Új hajóáratok Fiume és Dalmácia között. Említettük annak idején, hogy a dalmát kikötők és Fiume között egy dalmát konzorcium is készül járatokat életbe léptetni. Legújában ismét arról értesülünk, hogy e konzorciumon kívül még egy fiumei cég is szándékozik, három hajót járatni Fiuméből Dalmáciába.

A magyar-horvát gőzhajózási társaság nyári menetrendje. A magyar-horvát gőzhajózási társaság nyári menetrendje, a társulat összes vonalain a f. évi április hó 10-kén lép életbe.

Rendes gőzhajóáratok Fiume és Buccari közt. A magyar-horvát gőzhajózási társaság a kereskedelemügyi m. kir. miniszterel költöztetés alapján a f. évi április hó 15-től kezdve rendes napi járatokat fog fenntartani Fiume és Buccari közt.

A Quarnero öbölbeli kikötők érintése. — Az isztriai tartomány gyűlésen egyik képviselő azt az indítványt tette, hogy az osztrák Lloyd gőzhajók a quarnerói öbölben fekvő kikötőket is érintsék. Az indítványt a tartománygyűlés elfogadta ugyan, azonban más kérdés, hogy a Lloyd-társulat eleget fog-e tenni az isztriai követek kívánásának.

Olasz gőzhajók Triestben. A „La Veloce” olasz gőzhajózási társaság, a rio de janeiro-lisszabon-genua vonal folytatásául Genua-Nápoly és Triest között új hajózási vonalat nyitott meg.

Kereskedelmi hírek.

Az „Adria” részvényei. A budapesti áru és értéktőzsde tanácsa ezennel elrendeli, hogy az „Adria” magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság 100 frt-ról szóló részvényei 1892-évi január 1-én napjától folyó 5% kamatokkal áruandók a tőzsdei forgalomban.

A Hungarian Exporting Association üzletvitelét, mint a „Magyar Pénzügy” értesül, a kereskedelemügyi miniszter kezességére, a magyar kereskedelmi részvénytársaság bizományként veszi át.

Magyar sörkivitel Maltába. Bieber Antal, budapesti exportcég mostanában nagyobb mennyiségű kőbányai palack-sörnek Maltába szállítására kapott megrendelést. Öröndetes, hogy az említett cégnek sikerült kivitelképessé, tenni és

palackskörüknek utat nyitnia Maltába, oly fogyasztó-területre, mely élénk nemzetközi forgalma által sörgyártásunkat a külfölddel legkönnyebben megismertetheti.

Dongakivitel. A f. évi márczius hónap kivitelét Fiuméből összesen 2.307.299 drb. donga. — E mennyiség az egyes kikötők illetőleg az egyes államok szerint a következőleg oszlik meg: Bordeaux 1.125.137 drb., Cette 579.714, Marseille 167.282, London 12.000, olasz kikötők 423.166 drb. — Ha figyelembe vesszük, hogy a múlt évi megfelelő időszakra 6.840.592 drb. donga vitetett ki, úgy aggódva vesszük észre, hogy a kikötő két legfontosabb kiviteli czikk a liszt és a donga forgalma, az utóbbi idő alatt mily rohamos mértékben csökkent.

Czukor kivitelünk Fiumén át. Az 1891 évben Fiumén át összesen 59.870 czukor került kivitelre. Triestben át ugyancsak a fenti időszak alatt 357.663 m. m. vitetett ki.

A Esterházy Cognac diadala külföldön. Az „Egyetértés”, „Magyar Hírlap”, „Pesti Hírlap”, „Budapesti Hírlap” s a többi fővárosi lapok szerint, a lipseai vörös kereszt-egyletnek ottani nemzeti kiállításán a Gróf Esterházy Géza angalföldi cognacjára is részt vett, és ott a magyar cognaciparnak megérdemelt nagy diadalt szerzett. O felsége a király és a legelőkelőbb személyiségek több ízben szerencsétlenkedtek a gyárnak ottlevő igazgatóját látogatásukkal és legnagyobb meglepetésük kifejezésével a kiállítási jury a legnagyobb kitüntetést ítélte oda, a „nagy arany ermet.” Hogy ezen cognac minő lelkesítő hatást gyakorolt az ottani intéző körökre, az a szász kir. hivatalos lap a „Leipziger Zeitung” következő cikkéből következtethető: „A francia cognac, mely még néhány év előtt a német és osztrák piacot uralta, gyakran magyarországi nyers anyagból készült, sőt nemritkán kész cognacot is vittek ki Franciaországba, hogy ott „elkészíttessék” és azután magas árkon ismét Németország és Ausztriába bevittessék. A vörös kereszt kiállítás megismerkedünk a Gróf Esterházy Géza négy csillagos cognacjával. A gyár, mely a budapesti Angalföldön fekszik, az általunk eszközölt kóstolás szerint oly cognacot producál, mely igen finom aromával és felette kellemes ízzel bír. **Evekkel ezelőtt ittunk Lipseben egy 1811-benből eredő francia cognacot, melyet a legfinomabbnak tartottunk mind azok közül, a melyet valaha ittunk; ezen cognachoz nagyon hasonlít a gróf Esterházy-féle cognac. Minthogy a cég tervezzi a Németországba való kivitelét, onnélfogva nemcsak a Szászországban is ihatunk kitűnő cognacot. Öszintén örvendünk a magyar cognacipar e külföldi diadalának.**

Elérkezett a váru várt kikelet, a rideg zord tél után. A bájos Margitsziget is tavaszi mezbe kezd öltözködni. Fák rügyedeznek, világra szülő hírességű pázsutereletei kizöldelnek és gyönyörködteik a szemet: de megszólal fülemiljeje is, mely elbűvöli a hallgatót. A Margitsziget páratlan szép zöld pázsitjai és a fülemile elhájoló csattogása már Európaszerte híresek és mindegyikünk, kinek csak egy talpattnyi földje, kis ligete van nagyon óhajtaná, hogy megszerezhesse magának a Margitsziget e két speciálisát, — gyönyörét. Am a csalóány nem zokog megrendelésre, oda telepíti fészket a hova neki tetszik és ha el nem riasztják, évente oda is tér vissza. Ellenben a szép pázsitot mindenki könnyen megszerezheti, annál is inkább mivelhogy a Margitsziget gyönyörű pázsitaihoz is egy budapesti magkereskedő szállítja a fűmagot. E bársonyszerű üde zöld gyepet, melyet Mauthner Ödön budapesti magkereskedő combinált fűmagkeverékével létesítették és mely nemcsak a Margitszigetnek, hanem egyáltalán magyar diszkertészetnek és magkereskedelmeknek is díszére válik, mindenki könnyű szerrel megteremtheti saját területen a Mauthner-féle magkeverékek alkalmazásával.

Irodalom és művészet

A „Vasárnapi Ujság” április 3-iki száma 24 képpel, a következő tartalommal jelent meg: „Comenius Amos János.” (Arcképpel.) — „Harfagar Harold.” *Heine* költeménye, fordította *Faryha Gyula.* — „Epigrammák.” — „Orosz történetek: A becsület útján.” Elbeszélés, írta *Jermolov Iván.* — „Aradmegyé-

a középkorban.” (9 képpel: 1. Világos vára. 2. A solymosi var belseje. 3. Boros-Jenő vára jelenleg. 4. A bizerei apátság romjai Glogovácson. 5. Római sáncz a szabadaegyi határban. 6. Nádasdy Tamás nádor ircképe. 7. Az aradi gyűlés, Márk krónikájából. (1358.) 8. Fransepán Beatrix, Corvin János özvegyének arcképe. 9. Szegeid Kis István, az első magyarországi reformátorok egyike.) — „Párbaj a tengeren.” Angol elbeszélés, írta *Goodman G. I.* (Képpel.) — „Képek Szerbiából.” (9 képpel: Katics Demeter, a szerb szkupstina elnöke, Gyogyevics Mihály külügyminiszter, előkelő szerb nők, képviselők arcképei, királyi gárdisták és földművesek.) *Strausz Adolf.* — „Az 1892-iki nagy parancsnok kisérétében szemléli a Bosporusba vonuló angol hajóhadat.” — „Nemzeti színház: A „Thermidorból.” (Két képpel.) — Byron „Don Juan”-jából. *Abrányi Emil* fordítása. — Irodalom és művészet: Közintézetek és egyletek; Sakkjáték; Képtalány, stb. rendes heti rovatok.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetemutca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félve 1 frt 20 kr.

M. kir. államvasuti ügyek.

Osztr-magyar svajczi vasuti kötelék *Dijszabási pótlék életbe léptetése* Folyó évi április hó 1-én az osztrák-magyar-svajczi vasuti kötelék V. rész 2 füzetéhez az I. számú pótlék lép életbe, mely a Budapest állomáson engedélyezett borrexpeditio életbe léptetését Mohács és Német-Boly állomásokra a fűdijszabásban foglalt díjtételek hatályon kívül helyezését, a kilométermutató és néhány állomás név megváltoztatását tartalmazza.

Szerkesztői üzeneteket.

F. Budapest. — Nem lehet, mert lapunk szerkesztője, már a negyedik hónapja betegen fekszik.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Möcs Zsigmond.

Hirdetések.

1206/1892

Építési árlejtési hirdetmény

A nagytekintetű m. kir. dohánygyárvédelmi központi igazgatóságnak f. évi márczius hó 15-én kelt 3510. IV. sz. magas engedélyezése folytán a fiumei m. kir. dohánygyári telepen levő „Palazzo” épület tetőzete f. évi július hó végeig helyre állítandó lesz.

A költségvetésileg megállapított összegek a következők:

I. Bontási munkák 629 frt 53 kr.
II. Helyreállítási munkák 5113 frt 53 kr.
összesen 5743 frt 32 kr.
miből megtérül a lebontásoknál nyert újra felhasználható anyagok értéke 590 frt 04 kr.
Marad költség 5153 frt 28 kr.

A fentjelzett helyreállítási munka biztosítása céljából a fiumei m. kir. dohánygyári igazgatóságnál f. évi április hó 21-én versenytárgyalás fog tartatni, melyhez az előirt kellekekkel ellátott irás-

beli zárt ajánlatok az említett napon délelőtt 10 óráig alulírott igazgatóságnál elfogadtatnak.

Az ajánlati határozmányok a szerződési és vállalati feltételek valamint a műszaki leírás, előmért, költségvetés és terv a hivatalos órákban alulírott m. kir. dohánygyári igazgatóság hivatalos helyiségeiben betekintheők.

Végül megjegyeztetik, hogy a költségvetés 13-ik tétele alatt foglalt új fedélszékreszek helyreállításához szükséges faanyagot a vállalkozó a rendelkezésre álló mennyiség arányában az árelemzésben foglalt egység árak mellett a gyári készletekből tartozik átvenni.

M. kir. dohánygyári igazgatóság

Fiume, 1892. márczius 21-én.

Milde s. k.

Termaccics s. k.

Bor kivonat.

Kitűnő és egészséges bornak azonnali elkészítéséhez, ajánlom e kipróbált különlegeséget. Az így készült bor a valóditól meg nem különböztethető.

2 kilo ára (mely 100 liter bor elkészítéséhez elégséges) 5 frt 50 kr. utasítás a készítésre díjmentesen mellékeltek. A legjobb eredmény, és a gyártmány egészséges tulajdonsága tekintetében jót állók.

Szesz-megtakarítás

érhető el, a pálinkánál az éj felülmulhatlan **erősítő-essenciám** által, mely az italnak kellemes, és sikerült azt kölcsönöz, e szer kizárólag nálam kapható.

Ára különként 3 frt. 50 kr. 600-1000 literig használati utasítás.

E különlegességekből bármennyű **essenciát** ajánlok **rum, cognac, fiam li-körök** stb. gyártására, felülmulhatlan minőségben. A készítéshez szükséges utasítások díjmentesen mellékelve lesznek. **Árjegyzék bérmentve.**

Pollák Fülöp Károly

Essenciák különlegességi gyára Prágában Megbízható ügynökök kerestetnek.

Med. Univ.

Dr. Krausz Ödön

fogorvos

Via Andrassy 533. (Luppis féle ház) a postaépület mögött.

Rendel 9-12 d. e. és 2-5-ig d. u.

Foghúzások rövid és enyhe narcissal és a nélkül is eszközöltetnek. Fogtömések arannyal, ezüsttel, amalgammal, cementtel stb.

Mesterséges fogak és fogsorok. (1-3)

„ADRIA“

Magyar királyi tenger-hajózási részvénytársaság

1892. április havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugoteuropai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rozs időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Fiume	Gőzös	1892 április	
Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Baross“	5	
Hull, Newcastle o/T	„Bassano“	1-10	
Bari, Messina, Catania, Malta, Tunis,	„Carola“	10	
Bordeaus	„Zichy“	5-15	
Liverpool	„Trinidad“	5-15	
London	„Winstead“	5-15	
New-York	„Alsatia“	5-15	
Liverpool	„Andalusian“	10-20	
Liverpool	„Morocco“	15-25	
Bárcelona, Valencia,	„B. Keményi“	25	
Aigier, Glasgow	„Jókai“	20-30	
Tanger, Ronen	„Tibor“	20-30	
London	„Narva“	20-30	
Hull, Newcastle o/T	„Hidalgo“	25-IV 5/V	
Bordeaux	Triest, Fiume,	„Adria“	1-10
Hamburg, Amsterdam,	„Sultana“	1-10	
Antwerpen	„Lusitania“	1-10	
Rotterdam, Antwerpen	„Matlekovits“	5-15	
Liverpool	„Tarifa“	5-15	
Bordeaux	„Dunham“	10-20	
Glasgow	„Szapáry“	15-25	
Tunis, Malta, Catania, Messina Bari	„Carola“	21	
Rouen	„Stefanie“	20-30	
Liverpool	„Palmyra“	20-30	
London	„Wm. Bailey“	20-30	
Hull, Newcastle o/T	„Palermo“	20-30	

*) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Algier vagy Tanger kikötőbe rakományok be nem jelentettek az igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőt nem érinteni.

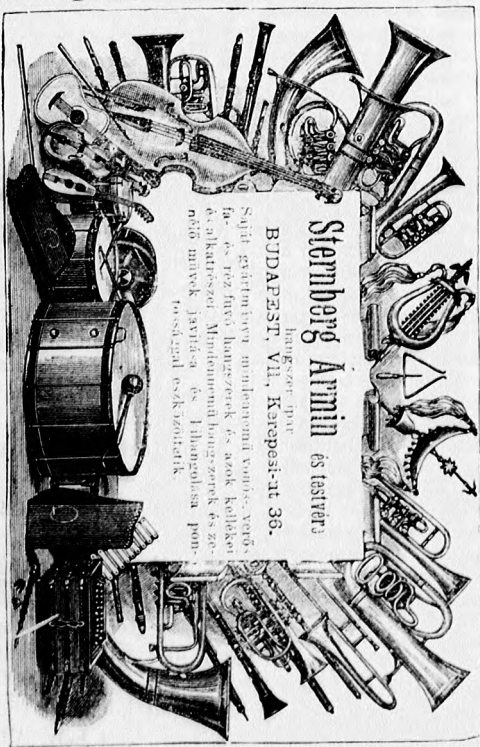
A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztégyár intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösk későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1892. márczius hóban.

Budapest, Kerepesi-út 36. szám.

Zongorák javítása és hangolása pontosan eszközöletik. Harmonikáról kitűnő árjegyzék kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sternberg Armin és testvére
BUDAPEST, VII., Kerepesi-út 36.

Budapest, Kerepesi-út 36. szám.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI ÁGNES FORRÁS

Amely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is. Ő cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu * A bornak színét nem változtatja Természetes ízét kellemessé teszi

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Jobban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize.

Vegyelmezve **Dr. LENGYEL BÉLA** egyetemi tanár

úr által.

Mánva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési, emésztési- és egyes szervek hurutos bántalmánál; hatásosan gyógyítja a Rhachitis, görvély-, vese- és köszvény-bajokat, epügy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekeknel meggátolja a túlságos gyomorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav-tartalmanál fogva ezen üdítő savanyuviz a legkellemesebb izzel bír s borral használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, epügy mint hazánkban, általánosán a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

ÉDESKUTY L.,

cs. és kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.